

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/659/ /2010. RP.

Előadó: dr. Fekete Réka

Tárgy: alapvető jogot sértő

rendőri intézkedés

elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a Panaszos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 366/2010. (VIII. 4.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a segítségnyújtási és a felvilágosítás-adására vonatkozó kötelezettség nem, illetve nem megfelelő teljesítésével kapcsolatban a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme tekintetében

h e l y t a d o k,

míg minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a)* és *c)* pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A Panaszos beadványában előadta, hogy 2010. április 6-án, 20:30 órakor a Dohány utcai Zsinagóga elől vonulós rendezvény indult a történelmi zsidónegyed utcáin, az egy héttel korábban történt – álláspontja szerint – „antiszemita incidens” elleni tiltakozásként. A rendezvényt a törvényeknek megfelelően biztosította a rendőrség. A Panaszos és munkatársa a Bombahír elnevezésű független hírportál újságírójaként érkezett a helyszínre, hogy kamerával felvételeket készítsenek és a résztvevőknek interjúkérdéseket tegyenek fel. Több embertől is megkérdezték, miért érzik úgy, hogy ott kell lenniük a demonstráción, illetve hogy véleményük szerint valóban félniük kell-e ma Budapesten a zsidó vallású embereknek. Két rendőr azonban az egyik interjú közepén, azt félbeszakítva – „belefojtva a szót” az éppen nyilatkozó hölgybe – közölte a Panaszossal és kollégájával, hogy „a szervezők kérésére” velük kell menniük az ott álló rendőrségi járműhöz, és igazolniuk kell magukat. A Panaszos megkérdezte, hogy a rendőröknek miért pont az interjú közepén kell intézkedniük, miért nem várják meg, hogy befejezze azt. Erre azt a választ kapta, hogy „ez a szervezők kifejezett kérése volt”.

A szolgálati járműnél a rendőrök hosszasan vizsgálták a Panaszos és munkatársa iratait, rádióval ellenőrizték őket, és ún. RK lapon is rögzítették az adataikat. Eközben a menet elindult és elhagyta a Zsinagóga előtti teret. Miután az igazoltatás kezdett kínosan hosszúra nyúlni, a Panaszos megkérdezte, hogy mi az intézkedés oka. A rendőröktől erre ismét azt választ kapta, hogy a szervezők kérésére történik, mivel szerintük „fasiszta kérdésekkel zaklatta” a résztvevőket. A Panaszos ezt a választ nem tudta értelmezni.

A Panaszos álláspontja szerint a rendőri intézkedés zaklatásszerűen, jogellenesen történt. Az igazoltatás célja egyértelműen az volt, hogy a rendezvényről eltávolítsák őket, akadályozva tudósítói munkájukat. Véleménye szerint azonban egy közterületi rendezvény szervezői nem használhatják a rendőrséget arra, hogy a számukra ellenszenves újságírók munkáját ellehetetlenítsék. A Panaszos nem érti, miért kellett a rendőröknek haladéktalanul közbelépniük pusztán azért, mert valakinek nem tetszett az újságírói kérdés, amit feltettek.

A Panaszos előadja, nem ez volt az első eset, hogy a rendőrök újságírói munkája végzése közben zaklatták. Felhívja a Panasztestület figyelmét egy korábbi panaszára, amelyet amiatt tett, mert februárban egy antifasiszta rendezvényen a rendőrök előállítással „fenyegették meg” – amennyiben nem hagyja el munkatársával a helyszínt –, csak mert néhány agresszív tüntetőnek ellenszenves volt. Ezt az intézkedést is az adott rendezvény szervezői kérték.

A Panaszos beadványát azzal folytatja, hogy az igazoltatás után a rendőrök mindvégig árnyékként követték és figyelték őket, öt-tíz lépésnél jobban nem távolodva el. A Panaszos szerint mindvégig éreztették velük, hogy veszélyesnek tartják őket, és ha a legapróbb okot is adják rá, azonnal intézkednek.

Később a menetben két személy szidalmazni kezdte a Panaszost és munkatársát, felszólítva őket, hogy „kotródjanak innen”, amire azt válaszolták, hogy kotródjanak ők, „elvégre ez a mi országunk” – a Panaszos itt zárójelben leírja, arra utalt, hogy a fenyegetőző személy külföldi állampolgár – mire mindketten rátámadtak, lökdösni kezdték, rángatták a kabátját és össze akarták törni a kameráját. A rendőrök azonnal odarohantak, de nem a két említett személlyel foglalkoztak, hanem a Panaszost és kollégáját tolták félre, majd „szabályosan összeszidták” őket, hogy miért „zaklatják” a tüntetőket a kamerájukkal, miért

készítenek felvételeket azokról, akik azt nem szeretnék. Az egyik rendőr még azt is mondta, hogy a rendezvény „zártkörű”. A Panaszos munkatársa elmagyarázta a rendőröknek, hogy egy közterületi rendezvényen vannak, és az agresszív „riportalany” – egy közismert rabbi – közszereplő, tehát szó sem lehet a képmáshoz és hangfelvételhez való személyhez fűződő jog sérelméről, ha lefilmezik. Másrészt, ha nem így lenne, akkor sem a rendőrség feladata megakadályozni a felvételkészítést, mert ilyen jogköre nincs, a személyiségi jogok védelme a polgári bíróságra tartozik.

A Panaszos a továbbiakban arra kéri a Panasztestületet, hogy – különös tekintettel a Panaszos pontokba szedett javaslataira – fogalmazzon meg a Rendőrség részére egyértelmű ajánlást azzal kapcsolatban, hogy milyen jogai vannak a közterületi rendezvényt biztosító rendőröknek a sajtó munkatársaival szemben. Az Rtv. 6/A. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a Panasztestület *„az alapvető jogok tiszteletben tartása és hatékonyabb védelme érdekében javaslatot tehet az országos rendőrfőkapitánynak utasítás kiadására, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére”*. Tekintettel arra, hogy jelen határozat tárgyát – az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésének rendelkezése szerint – kizárólag a törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott rendőri intézkedések elleni panaszok közigazgatási hatósági eljárás keretében történő kivizsgálása és elbírálása képezheti, ezért a Panaszos által megjelölt témában e döntés keretei között nem áll módomban állást foglalni.

A Panaszos és munkatársa a rendezvényen videófelvételt készített, amelyet DVD lemezen mellékelte a panaszhoz.

A Panaszos a rendőri intézkedések kapcsán kifogásolta:

- az igazoltatás jogszerűségét és időtartamát;
- az intézkedés okának és céljának megjelölését;
- személyes adatainak rögzítését;
- azt, hogy a rendőrök követték őt és munkatársát;
- azt, hogy a vele és munkatársával szemben támadó módon fellépő személyekkel szemben a helyszínen lévő rendőrök nem intézkedtek.

A Panasztestület a panasszal kapcsolatban lefolytatott vizsgálatot követően állásfoglalásában megállapította, hogy *”a vizsgált rendőri intézkedések több ponton sértették a panaszos tisztességes eljáráshoz és emberi méltósághoz való jogát; továbbá az intézkedés a diszkrimináció tilalmába ütközött”*.

II.

A lefolytatott vizsgálat során a rendelkezésre álló dokumentumok – a panasz, a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Bevetési Osztály I. Bevetési Alosztály 01000/542337/2010. id. számú, a rendezvény biztosítását ellátó rendőri állomány szolgálatparancsnoka által tett jelentés, a BRFK Közrendvédelmi Főosztály Objektumvédelmi és Őrszolgálati Osztály Őrszolgálati Alosztály 01000-539775/2010. id. számú, a rendezvény biztosítási parancsnoka által készített jelentés, a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály vezetőjének a panasz kivizsgálásáról szóló jelentése, és a BRFK Hivatala 01000-105-529/5/2010. P. számú tájékoztatása – valamint a Panaszos által rögzített felvétel az alábbiakat tartalmazták.

Budapesten, a VII. kerületben 2010. április 06-án, 20:30 órától a Herzl Tivadar tér – Akácfa utca – Dob utca – Klauzál tér – Kazinczy utca – Wesselényi utca – Herzl Tivadar tér

útvonalon került megrendezésre a Szabad Emberek Magyarországért bejegyzett politikai párt vonulós rendezvénye. A rendőrség a rendezvényt biztosította, azonban fokozott ellenőrzést, valamint az érintett terület lezárását nem rendelte el.

A panaszban megjelölt napon a szolgálatparancsnok biztosítási feladatot hajtott végre a rendezvényen, a biztosítási parancsnok irányítása és eligazítása szerint. A gyülekező tömegben a rendőrök észrevették, hogy a Panaszos és társa is megjelent a helyszínen, ahol kamerájukkal – a jelentések szerint provokatív módon – felvételeket készítettek a megjelentekről. Tevékenységükkel szabálysértést vagy bűncselekményt nem valósítottak meg. Ezt a szolgálatparancsnok rádióon jelentette a biztosítás parancsnokának, aki azt az utasítást adta, hogy amennyiben az említett személyek a rendezvényt zavarják, illetve jogsértő magatartást tanúsítanak, úgy vonják őket intézkedés alá.

A kb. 800 főből álló menet 20:40 órakor indult el a bejelentés szerinti útvonalon. A biztosítás parancsnoka a főszervezőkkel haladt a menet elején, az oldal- és a végbiztosítást a BRFK Bevetési Főosztály Bevetési Osztály állománya hajtotta végre a szolgálatparancsnok alárendeltségében.

Ezt követően a rendezvény egyik szervezőjének felkérésére a fent említett okokból a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Bevetési Osztály I. Bevetési Alosztály állományának egy r. főtörzsőrmestere és egy r. törzsőrmestere intézkedés alá vonta a Panaszost és társát. A szolgálatparancsnok jelentése szerint az igazoltatás során adataikat RK lapon rögzítették, továbbá a jogszabályban előírt módon ellenőrizték őket a körözési nyilvántartási rendszerben, amelyben nem szerepeltek. Az intézkedő rendőrök kulturált hangnemben felhívták a Panaszos és társa figyelmét a jogkövető magatartásra, továbbá arra, hogy a beleegyezése nélkül senkiről nem készíthetnek kép-, illetve hangfelvételt. Tájékoztatták továbbá a Panaszost a panasztételi lehetőségéről is, amelyre azonban többször azt felelte, hogy az intézkedéssel szemben nem kíván panasszal élni. A szolgálatparancsnok jelentése szerint az intézkedés – az arányosság követelményének megfelelően – csak a szükséges ideig tartott. Az igazoltatás végrehajtását jelentették a biztosítás parancsnokának, aki felvette a kapcsolatot a főszervezővel. A szervező elmondta, hogy részükről a Panaszos részt vehet a rendezvényen, mivel eddig nem volt vele konfliktusuk, és mindaddig a tömegben maradhat, amíg a rendezvényt nem zavarja.

A Panaszos által mellékelte videófelvételen az intézkedéssel kapcsolatban az látható, hogy a Panaszos és társa éppen interjút készítettek a rendezvény egyik résztvevőjével, amikor a rendőrök a riportot megszakítva igazolásra szólították fel őket. A felvételen először az egyik rendőr hallható, amint a napszaknak megfelelően köszön és azt kéri, hogy „picit hajtsák le a kamerát”, majd közli beosztását és szolgálati helyét. Ezt követően megkéri a Panaszost és társát, hogy fájadjanak oda a gépjárműhöz, egy igazoltatást fognak fogantatosítani. A Panaszosnak arra a kérdésére, hogy „ezt feltétlenül akkor, amikor éppen interjút készítetek?” a rendőr azt válaszolja, hogy a „rendezők kérték fel”. A Panaszos erre a következő iránt érdeklődik: „Megkérdezhetem, hogy az intézkedés oka egyedül az volt, hogy a szervezők kérték?”, mire az egyik rendőr azt válaszolja, hogy „Igen.”, míg a másik közöli, hogy „Önök állítólag zaklatták fasiszta kérdésekkel a rendezvényen résztvevőket.” „Ezt mondták a szervezők?”- kérdezi a Panaszos, mire az egyik rendőr válasza: „Ezt mondták a rendezők.” A panaszos kérdésére, hogy „ezt hogyan állapította meg 30 méterről?” a rendőr reakciója az, hogy „Szerintem nem volt 30 méter.” A Panaszos és társa az intézkedést után a történetekhez hozzáfűzi, hogy a kínosan hosszúra nyúló igazoltatás ideje alatt a menet elég messzire jutott, valószínűleg azt akarták megakadályozni, hogy velük tarthassanak.

A rendőri jelentés rögzíti, hogy a tömeggel rendbiztosként együtt haladó r. alezredes ezek után azt vette észre, hogy a Panaszos az egyik résztvevőnek kérdéseket feltéve, annak

akarata ellenére próbál riportot készíteni. Az e személy mellett álló nő az operatőr objektívét függőleges helyzetbe eltolva jelezte, hogy a riportban nem kívánnak részt venni. A rendőrök a panaszban megfogalmazott dulakodást nem tapasztalták. Az esetleges súlyosabb konfliktus megakadályozása érdekében a korábbi intézkedést végrehajtó r. törzsőrmester és r. főtörzsőrmester az ellenérdekű felek közé álltak, majd ismét felhívták a Panaszos és társa figyelmét a nyilvános helyen történő kép- és hangfelvétel készítésének szabályaira. A rendőri jelentés leírja továbbá, hogy mivel a rendbiztos véleménye szerint sem a Panaszosnak és társának, sem az általuk provokált – és a menettel eközben már továbbhaladó – személyeknek a magatartása szabálysértést, illetve bűncselekményt nem valósított meg, ezért az utóbbiak személyazonosságának megállapítása nem vált szükségessé.

A fent leírt eseményeket megelőzően a Panaszos által mellékelt videófelvételen egy szakállas férfi sétál egy öt karonfogó – és a kamerába mosolygó – nővel, mialatt a következő kommentár hangzik el: „Izrael népe és barátai csendesén, békésen vonultak az utcán, bár köztük is volt, aki nem bírta magát”. Ezt követően a résztvevőkről látható hátul nézetből néhány képkocka – amint a menetben vonulva távolodnak a kamerától – és eközben a háttérből egy női hang hallatszik, amint azt mondja: „Legyen kedves innen elkotródni!” Erre egy férfi – aki valószínűleg a Panaszos – azt válaszolja, hogy „Kotródjanak maguk, ez az én országom!”. Ekkortól a kamera szembe fordulva mutatja a korábbi kommentár alatt látható szakállas férfit és a mellette haladó nőt, akik közül a férfi azt mondja a kamera felé fordulva, hogy „Tűnjenek el innen!”, a nő pedig közelebb lépve a kamerához megpróbálja az azt tartó személyt eltolni maga elöl, mialatt közli vele, hogy: „Tűnjön innen el Uram, megértette! Vigye el a kameráját!”. Eközben mindketten – egyre ingerültebben – többször is megpróbálják arrébb tolni az arcuktól körülbelül kartávolságra tartott, és minden alkalommal célzatosan és provokatívan ugyanilyen közelségbe visszaemelt kamerát. A Panaszostól ezalatt a „ne lökdössön, a munkámat végzem”, illetve „a kamerához nem nyúlunk” felszólítások hangzanak el. A szakállas férfi ekkor azt kéri, hogy „Valaki szóljon a rendőröknek!”, a nő pedig a következőket mondja a Panaszosnak: „Maga már el lett innen zavarva egyszer. Menjen innen!”.

Ebben a pillanatban megjelenik két rendőr a felvételen, akik közül az egyik – mialatt a nő felteszi azt a kérdést, hogy „A Tomcat még mit keres itt?” – megkéri a Panaszost, hogy „Menjen oda ki a szélére, legyen szíves!”. A Panaszos ennek eleget tesz, és társa – aki nevet a történeteken – követi őt, de közben azt mondja a rendőrnek: „Bocsánat, de ki akarja lökni a kezemből a kamerámat. Miért engedi?”. A rendőr közli a Panaszossal, hogy „ez itt egy rendezvény, Uram, szerintem az előbb elmondtam...”, mire a Panaszos félbeszakítja azzal, hogy „És akkor lehet lökdösni a kamerámat?” A rendőr erre továbbra is csak azt válaszolja, hogy „ez egy rendezvény, egy zártkörű rendezvény”, illetve udvariasan megkéri a Panaszost, hogy legyen szíves rakja le a kamerát, és kezével letolja azt a föld felé. A másik rendőr közli a Panaszossal, hogy „Ha a rendezvényen részt vevő személyek megkérik, hogy ne kamerázzák, akkor ne kamerázzák.”, mire a Panaszos rámutat, hogy „Igen, csak ő nem megkért, hanem elkezdte kilökni a kezemből a kamerát”. A rendőr szerint „kb. 2 perce már előtte ott volt a kamerával így, benne a fejében.”. A Panaszos közli továbbá, hogy a szakállas személy közszereplő, aki egy közterületi rendezvényen vesz részt, tehát nem hivatkozhat ilyen jogokra, társa szerint pedig személyiségi jogsértés esetén, ha nem tetszik neki, feljelentést tehet a bíróságon, az egy másik ügy, majd hozzáfűzi szó szerint a következőket is: „Mi az, hogy lökdös a Téliapó és akkor megint a munkánkat akadályozza? Oda kellett volna jönni és leállítani őket, hogy ne lökdössenek. Én tudom, hogy nem tetszik, meg milyen szar ez a helyzet, de ez röhejes, hogy megint minket lökdösnek arrébb.”

A rendőri jelentések szerint ezt követően a Panaszost és munkatársát ismét újukra bocsátották, mivel további intézkedésre okot adó körülmény nem merült fel velük szemben.

III.

A rendelkezésre álló bizonyítékok figyelembe vételével a következő tényállást állapítottam meg döntésem alapjául.

Budapesten, a VII. kerületben 2010. április 06-án, 20:30 órától a Herzl Tivadar tér – Akácfa utca – Dob utca – Klauzál tér – Kazinczy utca – Wesselényi utca – Herzl Tivadar tér útvonalon került megrendezésre a Szabad Emberek Magyarországért bejegyzett politikai párt vonulós rendezvénye. A rendőrség a rendezvényt biztosította, azonban fokozott ellenőrzést, valamint az érintett terület lezárását nem rendelte el.

A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 11. §-ának (1) bekezdése szerint „A rendezvény rendjének biztosításáról a szervező gondoskodik.” A (2) bekezdés rendelkezése alapján: „A rendőrség és más arra illetékes szerv a rendezvény rendjének biztosításában a szervező kérésére közreműködik, a rendezvényt megzavaró személyek eltávolításáról intézkedik.” A Rendőrségnek a közterületen megtartott rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos kötelezettsége az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdéséből¹ fakad, mely a Rendőrség feladatai között határozza meg – többek között – a közbiztonság és a közrend védelmét.

Az Rtv. 24. §-a (4) bekezdésének rendelkezése szerint „A rendőrt a jogainak érvényesítése végett bárki felkérheti más személy igazoltatására.” A Panaszos és társa Rtv. 29. § (1) bekezdése² alapján történő igazoltatására – mint azt a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály vezetőjének 01000-542358/2010. id. számú tájékoztatása is tartalmazza – a rendezvény szervezője által kiállított egyik rendező felkérésére került sor, mivel a rendező megítélése szerint a Panaszos és társa provokatív, zaklató jellegű magatartást tanúsított a videófelvetelek, valamint az interjúk készítése közben a rendezvény résztvevőivel szemben. A Panaszos által rögzített felvétel, valamint a rendőri jelentés alapján megállapítható, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – eleget téve erre vonatkozó jogszabályi kötelezettségének³ – a napszaknak megfelelően köszönt, majd közölte szolgálati helyét és beosztását, illetve megjelölte a tervezett intézkedést és annak okát is. A jelentés szerint a Panaszost az intézkedés végén – amelyet a felvétel már nem rögzít – tájékoztatták a

---

¹ **Rtv. 1. § (1):** „A Magyar Köztársaság Rendőrségének (a továbbiakban: Rendőrség) feladata a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása.”

² **Rtv. 29. § (1):** „A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

³ **Rtv. 20. § (2):** „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 4. § (1): „A rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.”

jogorvoslati lehetőségéről⁴ is. A rendőri intézkedés – mint azt a parancsnoki kivizsgálás is megállapította – az arányosság törvényi követelményének⁵ figyelembevételével csak a szükséges ideig tartott. Ennek során megtörtént a személyazonosság megállapítása, az adatok lekérdezése⁶, a panasztételi lehetőségről történő tájékoztatás, a jogkövető magatartásra történő felhívás, valamint a biztosítás parancsnokának tett jelentés is. A rögzített felvételen látható és hallható, hogy a rendőrök viselkedése az egész intézkedés során higgadt és udvarias volt, illetve a hivatásos állomány tagjaihoz méltó, kulturált hangnemet használtak a Panaszossal és társával szemben. Tekintettel arra, hogy az intézkedés ideje alatt a Panaszos felvételt nem készített, így kizárólag a Panaszos állítása, valamint a rendőri jelentés azon tartalma állítható egymással szembe, hogy az igazoltatás a céljának elérését követően, a körülmények tisztázása után azonnal befejeződött. Mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az ellentmondás nem oldható fel, ezért az intézkedés időtartamára vonatkozó panasz kérdésében az eljárás során nem lehetett döntést hozni.

A rendőri jelentés szerint az igazoltatás során – az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdése⁷ alapján – megtörtént a Panaszos adatainak ún. RK lapon történő rögzítése. Mint azt a Panasztestület a jelen, illetve az általa is hivatkozott 33/2009. (II. 25.) számú állásfoglalásaiban is megállapította: „A demonstrációkhoz kapcsolódó közrend elleni cselekmények elkövetőinek utólagos azonosíthatósága iránti igény az adatrögzítés lehetséges preventív hatásait is figyelembe véve indokoltá teszi az igazoltatások foganatosításán túlmenően az igazoltatott személyek adatainak rögzítését is. A személyes adatok védelméhez fűződő jog ilyen helyzetekben összeütközésbe kerül a közrend és közbiztonság alkotmányos értékével, illetve az a mögött húzódó és abban megtestesülő egyéni alapjogokkal (a békés rendezvényen résztvevők gyülekezési joga, véleménynyilvánítási joga és testi épséghez fűződő joga). A Testület álláspontja szerint az alkalmasság, szükségesség és arányosság tesztjét alkalmazva, a személyes adatok védelméhez fűződő jog ilyen jellegű korlátozása egy demokratikus társadalomban megengedhetőnek minősül, a panaszolt igazoltatás tekintetében így fennállt az Rtv. 29. §-ában megkövetelt, az adatok rögzítéséhez szükséges „egyéb körülmény”.” A

---

⁴ **Rtv. 20. § (2):** lásd 3. számú lábjegyzet.

⁵ **Rtv. 15. §:**

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

⁶ **A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 38. §:**

„(1) Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel. Felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban, vagy az okmány-nyilvántartásban.

(2) Az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják.”

⁷ **Rtv. 29. § (3):** „Az igazoltatás során rögzíteni kell - ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják - az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.”

rögzített adatok az Rtv. 29. §-ának (7) bekezdése⁸ alapján az intézkedés befejezését követő száznyolcvanadik napon megsemmisítésre kerülnek. Tekintettel arra, hogy az adatok rögzítése az igazoltatás során jogszerűen történt ezért a panaszt e vonatkozásban elutasítom.

A Panaszos szerint az igazoltatás után a rendőrök végig követték és figyelték őket, ezzel éreztetve, hogy veszélyesnek tartják, és a legapróbb okból is azonnal intézkednek velük szemben. A rendezvény biztosításában részt vevő rendőri erők feladata a menet biztosítása és kísérése volt. A Panaszost igazoltató rendőrök az intézkedést követően elindultak az előre meghatározott felállítási helyükre – amely a vonulás vég- és oldalzárásából állt –, hogy a résztvevők menetét kísérik. Ez kelthette azt a benyomást a Panaszosban, hogy az egyébként rendezvénybiztosítási feladatukat ellátó rendőrök őt követve a nyomában vannak. Mivel a rendezvényen egyébként a tervezett 100 fő helyett hozzávetőlegesen 800 ember vett részt, ezért a Panaszos szemmel tartása már a vonulókhöz képest csekély rendőri létszám miatt is lehetetlen lett volna. Ezért a fentiek alapján a panasz e tekintetben megalapozatlan.

A Panaszos álláspontja szerint a rendőri intézkedés zaklatásszerűen, jogellenesen történt, az igazoltatás célja egyértelműen az volt, hogy a rendezvényről eltávolítsák őket, akadályozva tudósítói munkájukat. Ezzel szemben a rendőri jelentés szerint az intézkedést követően a Panaszos és társa akadálytalanul csatlakozhattak a résztvevőkhöz, mivel a menet a megindulási helyet ekkor még csak néhány méterrel hagyta el. Ennek egyik oka a résztvevők igen magas száma volt (kb. 800 fő), a másik pedig az, hogy a vonulás útvonala elsősorban a gyalogos járdákra volt meghirdetve. A Panaszos által a későbbiek során a rendezvényről készített felvételek is azt bizonyítják, hogy az igazoltatással a rendőrség nem akadályozta a Panaszos újságírói tevékenységét, ezért e tekintetben a panaszt elutasítom. Mint azt az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa az újságírók közterületen tartott demonstráción való jelenlétéről szóló állásfoglalásában megfogalmazta: „A rendőrség nem lehetetlenítheti el az újságírók munkáját, ugyanakkor az újságírói minőség sem jelent jogon kívüliséget, a rendőrségi intézkedések őket is érinthetik.” A Panasztestület állásfoglalásában szintén leszögezte, hogy a Panaszossal szemben mindkét rendőri intézkedés indokoltan történt, és azok *„nem lehetetlenítették el a panaszost a sajtótevékenység végzésében, ezért a Testület a sajtóhoz való jog sérelmét nem állapította meg”*.

A rendőrnek az a tájékoztatása, miszerint a rendezvény egy „zártkörű rendezvény”, nyilvánvalóan nem volt pontos megfogalmazás – mivel egy nyilvános közterületi rendezvény zajlott –, azonban a rendőrnek a tőle elvárható felvilágosítást kell megadnia. A felvételen hallható későbbi szövegösszefüggésből megállapítható, hogy a rendőr ezen közlése arra irányult, hogy a szervezőnek joga van eldönteni azt, hogy a rendezvényen ki legyen jelen és ki ne, kijelentésével pedig csupán erre akarta a Panaszos figyelmét felhívni. Bár nem életszerű, hogy a Panaszos az adott helyzetben ezzel a ténnyel ne lett volna tisztában, de tekintettel arra, hogy a panaszolt közlés valóban elhangzott, ezért a panasznak a felvilágosítás-adási kötelezettség nem megfelelő teljesítése vonatkozásában helyt adok.

A Panaszos azt sérelmezte, hogy míg vele és társával szemben intézkedtek a rendőrök, addig a velük szemben támadó módon fellépő személyekkel szembeni rendőri intézkedés

---

⁸ **Rtv. 29. § (7):** „Az igazoltatás során rögzített adatokat - kivéve, ha ezek büntető- vagy szabálysértési eljárásban kerülnek felhasználásra - az intézkedés befejezését követő száznyolcvanadik napon meg kell semmisíteni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a 24. § (4) bekezdése szerinti igazoltatás során rögzített adatok 24. § (5) bekezdésében meghatározott törlési idejére.”

elmaradt. Leszögezte továbbá, hogy mivel egy közterületi rendezvényen vettek részt, és „riportalanyuk” – egy közismert rabbi – közszereplőnek minősül, ezért álláspontjuk szerint szó sem lehetett a képmáshoz és hangfelvételhez való személyhez fűződő jog sérelméről azáltal, hogy lefilmezték. Másrészt, ha nem így lett volna, akkor sem a rendőrség feladata megakadályozni a felvételkészítést, mert ilyen jogköre a rendőrségnek nincs, mivel a személyiségi jogok védelme a polgári bíróságra tartozik.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 80. § (1) bekezdése alapján „A személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés szerint „Képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához – a nyilvános közszereplés kivételével – az érintett személy hozzájárulása szükséges.” Tehát a képmás vagy hangfelvétel nyilvános közszereplés kapcsán a jogszabály rendelkezése folytán az érintett hozzájárulása nélkül is nyilvánosságra hozható.

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége által megalkotott Újságírói Etikai Kódexnek a személyiség védelméről szóló 3.1.1. pontja szerint – melyet az újságírói tevékenységet folytató Panaszos feltehetően ismer – „Az újságírónak tiszteletben kell tartania az ember személyiségi jogait és méltóságát.(...)” A Panaszos által rögzített felvételen nem látható, hogy pontosan mi vezetett a felek közötti vitához, azonban az egyik rendőr szerint „*kb. 2 perce már előtte ott volt a kamerával így, benne a (riportalany) fejében.*”. A korábbi képkockákon a pár lépés távolságra lévő kamerába még mosolygó nő tehát nem a képmáshoz fűződő személyiségi jogainak védelmében, hanem azért lépett fel a Panaszossal szemben, mert az provokatív módon, többszöri kérése ellenére túl közel tartotta hozzájuk a kamerát. A kamera túlzott, tolakodó közelsége nem csak a mozgásban akadályozta őket, hanem az emberi méltóságukat is sértette. A szándékos provokáció által kiváltott indulat ellenére nem a Panaszos kért rendőri segítséget, hanem a magukat emberi méltóságukban sértve érző és ezért védekezésre kényszerülő résztvevők.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „*A Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.*”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdésének első mondata alapján: „*A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.*”

A rendőri jelentések szerint az intézkedő rendőrök a kamera által rögzített dulakodást nem tapasztalták, annak nem voltak tanúi, csak azt észlelték a tömegben, hogy a szakállas férfi mellett lévő nő az objektívet eltolva jelzi, hogy nem kívánnak a Panaszos riportalanyai lenni. A rendőrök az esetleges súlyosabb konfliktus elkerülése érdekében szólították félre a Panaszost és társát a rendezvény rendőri segítséget kérő résztvevőitől. Igaz, hogy a Panaszos és társa ezek után a rendőrök tudomására hozta, hogy a rendezvény két résztvevőjének magatartása álláspontjuk szerint rendőri intézkedést tenne indokolttá, de ekkorra a menet az említett – az egész eseményt meghatározó – személyekkel már békésen továbbhaladt, és a rendbiztos – mivel szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetését nem észlelte – további intézkedést nem látott indokoltnak.

Álláspontom szerint a Panaszos nem a valós tényállásnak megfelelően tett panaszt, mivel a felvételkészítés logikus indok nélkül végrehajtott módjával az adott helyzetben szándékosan kiprovokálta a rendőri beavatkozást. A Panaszostól is elvárható, hogy

amennyiben a sajtó munkatársaként lép fel, úgy az újságírókra vonatkozó etikai normákat tartsa tiszteletben. Az, hogy a Panaszos tevékenységét egy rendezvény résztvevői provokatívnak ítélik meg, már nem az első eset, ezért megállapítható, hogy a konfliktus generálásához a panaszos személye jelentősen hozzájárult. Mindennek ellenére – ha nem is azonnal, hanem a későbbiek során – a rendőröknek a vitában érintett ellenérdekű feleket is fel kellett volna hívni a jogkövető magatartás betartására és a rendezvény rendjének, valamint a sajtó és a véleménynyilvánítás szabadságának tiszteletben tartására. Ezért az Rtv. fenti rendelkezéseire alapuló segítségnyújtási, illetve intézkedési kötelezettség elmulasztása miatt tett panasznak az összes körülmény figyelembe vételével – egyet értve e tekintetben a Panasztestület állásfoglalásával – helyt adok.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület állásfoglalásában a következő megállapításokat tette: „A rendőrök – a panaszos kérdésére válaszként – azt mondták, hogy az intézkedés oka egyedül az volt, hogy a rendező kérte az intézkedést. A rendőrség utóbb, a Testület felvilágosítás-kérése alapján határozott meg igazoltatási célt, nevezetesen a bűnmegelőzési célt – a panaszos provokatív viselkedésére hivatkozva. A Testület szintén a hangfelvétellel is alátámasztott panaszosi állítást fogadta el abban a tekintetben, hogy a rendőrök egyikétől elhangzott az a kijelentés, hogy a panaszos és társa fasiszta kérdésekkel zaklatták a rendezvényen résztvevőket. Az intézkedés célja közlésének elmaradása miatt a Testület megállapítja a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelmét; továbbá az intézkedő rendőr részéről elhangzott kijelentés miatt az emberi méltósághoz való jogának sérelmét is.”

Az igazoltatásra bűnmegelőzési célból került sor, amely szó szerint valóban nem hangzik el a felvételen. Azonban a rendőrök részletesen tájékoztatták a Panaszost arról, hogy a rendezvény egyik rendezőjének kérésére intézkednek, mivel a Panaszos – a rendező meglátása szerint – provokatív kérdésekkel zaklatta a résztvevőket. A rögzített párbeszéd alapján a rendőrök az intézkedés okának részletes közlésével inkább eleget tettek tájékoztatási kötelezettségüknek, mintha az igazoltatás célját egyszerűen közölték volna. Válaszuktól a Panaszos nyilvánvalóan tudomást szerezhetett az intézkedés bűnmegelőzési céljáról, ezért álláspontom szerint a törvény szerinti szóhasználat mellőzése jelen esetben nem okozta a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

A felvételen a Panaszosnak az intézkedés okára vonatkozó kérdésére a rendőr szó szerint a következő választ adja: „Önök állítólag zaklatták fasiszta kérdésekkel a rendezvényen résztvevőket.” „Ezt mondták a szervezők?”- kérdezi erre a Panaszos, mire a rendőr az előbbieket megerősíti: „Ezt mondta a rendező.” A sérelmezett kijelentés tehát valóban elhangzott, azzal azonban a rendőri intézkedés a Panaszos emberi méltósághoz való jogát nem sértette, mivel az nem az intézkedő rendőr megállapítása volt – azzal nem a személyes véleményét közölte –, hanem a rendezvény szervezői által elmondottakat közvetítette a Panaszos felé.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejti, hogy „a részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés

megtételeinek vagy elmulasztásának alapja nem lehet. A Testület megítélése szerint a panaszossal és a rendezvény említett két résztvevőjével szemben egyaránt intézkedési kötelezettsége állt fenn a rendőröknek – pontosan annak érdekében, hogy egyrészt a panaszos és munkatársa, másrészt pedig a rendezvény két említett résztvevője közötti konfliktust rendezni, megoldani próbálják. A rendőrség mulasztást követett el azért, hogy a két résztvevőt nem vonták igazoltatás alá, velük szemben nem intézkedtek. A Testület arra a megállapításra jutott, hogy a Rendőrség ezen mulasztása az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése szerinti diszkrimináció tilalmába ütközött.”

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint „A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.” A Panasztestület állásfoglalásának idézett megállapításával a rendőri intézkedés elmulasztása tekintetében – a határozat indokolásában már kifejtettek miatt – egyet értek. Ugyanakkor a résztvevőkkel szemben a rendőrök nem diszkriminatív okból mellőzték az intézkedést, hanem pusztán azért, mert a felek közötti dulakodást nem észlelték. Mire a Panaszos jelezte a rendőröknek az intézkedésre okot adó körülményeket, addigra pedig az említett személyekkel a menet már továbbhaladt. Ezért abban a tekintetben, hogy a rendőrség mulasztása a diszkrimináció tilalmába ütközött volna, a Panasztestület állásfoglalásával nem értek egyet.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése⁹, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdéseim¹⁰ alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;*

---

⁹ **Rtv. 92. § (1):** „Akinak az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

¹⁰ **Rtv. 93/A. (6) és (7):** „(6) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

(7) „Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 80. § (1) és (2) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (1) bekezdése, 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) és (2) bekezdései, 15. §-a, 20. § (2) bekezdése, 24. § (4) bekezdése, 29. § (1)(3) és (7) bekezdései, 92. § (1) bekezdése és a 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 11. § (1) és (2) bekezdései;
- A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 4. § (1)bekezdése, 38. § (1) és (2) bekezdései.

Budapest, 2010. szeptember „.....”

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**